

وزیران کاردان، شهرهای آباد

اهداف و انتظارات آموزشی:

- با ورود و حکومت ترکان به ایران (غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان) آشنا شوند.
- با نقش وزیران ایرانی در حکومت ترکان آشنا شوند.
- به اهمیت دانش و هنر و معماری در دوره ی حکومت ترک ها به خصوص سلجوقیان پی ببرند.

❖ جلسات آموزشی: پیشنهاد می شود ۲ جلسه ی آموزشی ۴۵ دقیقه ای، جلسه اول صفحات ۹۲، ۹۳ و جلسه ی دوم تدریس صفحات ۹۴ و ۹۵ انجام فعالیت های این درس اختصاص داده شود. ✓ پیشنهاد دوم: معلم می تواند با توجه به تقسیم بندی محتوای جلسه ی اول مبحث غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان صفحات ۹۲، ۹۳ و ۹۵ و جلسه ی دوم مبحث وزیران کاردان ایرانی، رونق دانش، هنر و معماری و شهرهای آباد، صفحات ۹۴ و ۹۵ را تدریس کند.

❖ مواد و وسایل آموزشی: کتاب، نقشه، نمودار فط زمان، تصویر

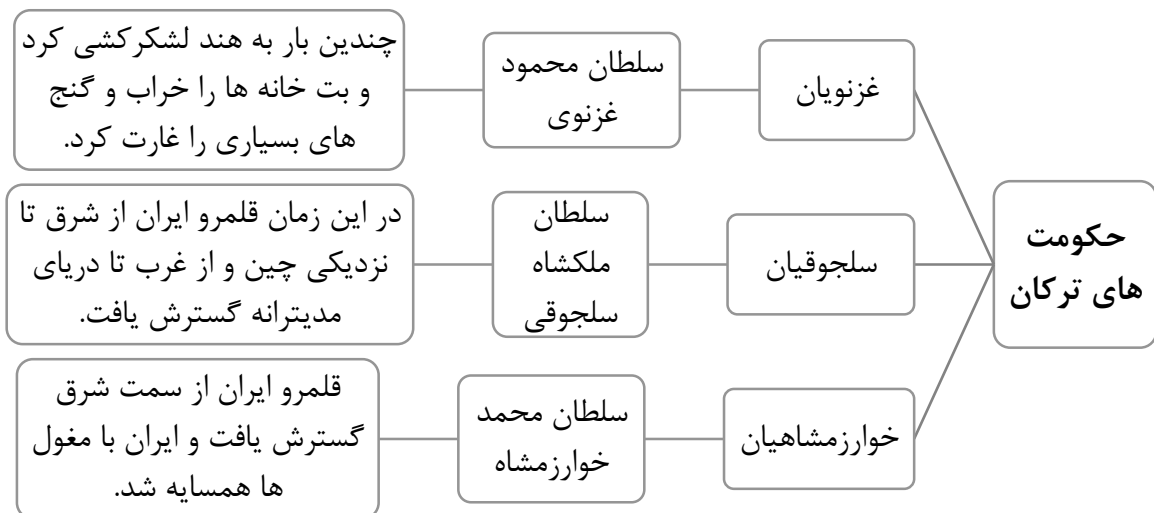
روند تدریس، جلسه اول - ورود ترکان به ایران - صفحات ۹۲ و ۹۳

ابزار آموزشی این درس، نمودار خط زمان و نقشه های کتاب می باشند بنابراین پیشنهاد می شود معلم با توجه به این دو مورد روند تدریس را پیش ببرد.

با توجه به ارتباط محتوای این درس با درس گذشته معلم ابتدا با طرح پرسش هایی، ارزشیابی تشخیصی به عمل می آورد. از طریق نمودار خط زمان (نمودار صفحه ۹۱ ۹۲) ارتباط به بین آن ها اشاره می کند و در ادامه ی خط زمان به حکومت ترکان اشاره می کند.

معلم با استفاده از نقشه مفهومی تدریس را پیش می برد و هم چنین از نقشه ها و تصاویر کتاب نیز استفاده می کند.

نقشه مفهومی درس

متن درس توسط یکی از دانش آموزان خوانده می شود و سایر دانش آموزان گوش می دهند و سوال یا نکات مهم درس را یادآوری می کنند.

با توجه به ساختار این درس، می توان آن را به روش «اعضای تیم» نیز تدریس نمود.

روند تدریس، جلسه دوم – وزیران کاردان ایرانی – صفحات ۹۴ و ۹۵

معلم تقسیم بندی محتوایی می کند با توجه به اینکه عناوین صفحه ۹۴ و عنوان «شهرای آباد» در صفحه ۹۵ در راستای هم می باشند. در جلسه دوم با روش سخنرانی فعال (پرسش و پاسخ) و استفاده از تصاویر صفحه ۹۴ کتاب به اقدامات و عملکرد حکومت ها در بعد هنر، فرهنگ و معماری و دانش اشاره می کند و نقش این حکومت ها را در گسترش دانش و دانشمندان و ... یادآوری می کند و به ساخت شهرهای بزرگ و آباد در قلمرو پهناور ایران می پردازد.

نکته: در تاریخ ملت ها، دانش، هنر، معماری، فرهنگ زمانی گسترش می یابد که در آن جامعه امنیت برقرار می باشد و شهروندان در شرایط روحی و روانی در آرامش زندگی کنند. بنابراین وجود امنیت در این دوره از اولویت های مهم می باشد.

فعالیت صفحه ۹۵ توسط دانش آموزان در کلاس انجام می شود.

فعالیت صفحه ۹۵

- ۱- دانش آموزان، به صورت فردی به نمودار خط زمان دقت می کنند و پاسخ می دهند. ۱- غزنویان ۲- سلجوقیان ۳-
- خوارزمشاهیان که حکومت غزنویان طولانی تر از آن ها بوده است.
- ۲- آن ها به تدریج در داخل ایران رفت و آمد کردند و با استفاده از استعدادها و توانایی های خود به دربار پادشاهی نفوذ کردند و به مقامات مهمی همچون پادشاهی و فرماندهی سپاه رسیدند.
- ۳- بهتر است دانش آموزان در این مورد به کمک نقشه ها با هم دیگر بحث و گفتگو کنند. وسعت قلمرو خوارزمشاهیان بیشتر از دیگر حکومت ها می باشد.
- ۴- دوره سلجوقیان را می توان از دوره های دیگر با اهمیت تر دانست. زیرا که در این دوره به دانش، هنر و معماری توجه می شد. به زبان فارسی اهمیت بیشتر داده می شد. مدارس به نام نظامیه در این دوره تاسیس شد. مساجد، برج ها، مناره ها و کاروانسراهای باشکوهی در این دوره ساخته شد.
- ۵- سلسله های ترک وزیران خود را جهت اداره کشور، از میان ایرانیان انتخاب می کردند. چون خود آن ها از کشورداری بی اطلاع بودند.

ارزشیابی:

- بررسی چگونگی:
- انجام و تکمیل گزارش "من از این درس یادگرفتم که ..."
- انجام فعالیت های صفحه ۹۵ کتاب و تلاش در پاسخ دادن به پرسش های این فعالیت
- پاسخ به آزمون های پایانی کتبی یا شفاهی درس
- مشارکت در پرسش و پاسخ، فعال بودن در کلاس و کار گروهی، ارائه پرسش هایی از درس و دادن پاسخ به پرسش های ارائه شده از طرف معلم یا سایر دانش آموزان

من در این درس یا (فصل) آموختم که

پرسش یا پاسخ های من از این درس

نظر معلم: